

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

ויקרא פרק ד'

(א) אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים ליהוה לחטאת: (א) אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים ליהוה לחטאת: (א) אם כהנא רבא יחוב לחובת עמא ויקרב על חובתיה די חב תור פר תורי שלים קדם יי לחטאתא:

(ד) והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה: (ד) והביא את הפר אל פתח אהל מועד לפני יהוה וסמך את ידו על ראש הפר ושחט את הפר לפני יהוה: (ד) וייתי ית תורא לתרע משכו זמנא לקדם יי ויסמוך ית ידיה על ריש תורא ויפוס ית תורא קדם יי:

(ה) ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד: (ה) ולקח הכהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל אהל מועד: (ה) ויסב כהנא רבא מדמא דתורא ויעל יתיה למשכו זמנא:

(ו) וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את פני פרכת הקדש: (ו) וטבל הכהן את אצבעו בדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני יהוה את פני פרכת הקדש: (ו) ויטבול כהנא ית אצבעיה בדמא וידי מו דמא שבע זמניו קדם יי קדם פרוכתא דקודשא:

(ז) ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד: (ז) ונתן הכהן מן הדם על קרנות מזבח קטרת הסמים לפני יהוה אשר באהל מועד ואת כל דם הפר ישפך אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד: (ז) ויתנו כהנא מו דמא על קרנת מדבח קטורת בוסמיא קדם יי די במשכו זמנא וית כל דמא דתורא ישוד ליסודא דמדבחה דעלתא די בתרע משכו זמנא:

(ח) ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב המכסה על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: (ח) ואת כל חלב פר החטאת ירים ממנו את החלב המכסה על הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: (ח) וית כל תרב תורא דחטאתא יפרש מגיה ית תרבא דחפי על גזא וית כל תרבא די על גזא:

(ט) ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הפסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה: (ט) ואת שתי הכלית ואת החלב אשר עליהן אשר על הפסלים ואת היתרת על הכבד על הכליות יסירנה: (ט) וית תרמינן כלין וית תרבא די עליהן די על גססיא וית חצרא דעל כבדא על כלייתא יעדנה:

(י) באשר יורם משור זבח השלמים והקטירם הכהן על מזבח העולה: (י) באשר יורם משור זבח השלמים והקטירם הכהן על מזבח העולה: (י) כמא די מתפרש מתור נכסת קודשא ויסקנון כהנא על מדבחה דעלתא:

(יא) ואת עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו: (יא) ואת עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו: (יא) וית משך תורא וית כל בסריה על רישיה ועל כרעוהי וגויה ואוכליה:

(יב) והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה אל מקום טהור אל שפך הדשן ושרף אתו על עצים באש על שפך הדשן ושרף אתו על עצים באש על שפך הדשן

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

יִשְׂרָאֵל: (יב) וַיִּפֶק ית כל תוֹרָא מִבְּרָא לְמִשְׁרֵיתָא לְאַתְר דְּכִי לְאַתְר בֵּית מִיּוֹד קְטָמָא וְיֹאקִיד יְתִיה עַל אָעִיָא בְּאַשְׁתָּא עַל אֲתֵר בֵּית מִיּוֹד קְטָמָא יְתֹקֵד:

(יג) וְאִם כָּל עֵדוּת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנִעְלַם דְּבַר מַעֲיַיְנֵי הַקְּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְאָשְׁמוּ: (יג) וְאִם כָּל עֵדוּת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנִעְלַם דְּבַר מַעֲיַיְנֵי הַקְּהָל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְאָשְׁמוּ: (יג) וְאִם כָּל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּלְּזוּ וְיִהִי מַכְסָּא פִתְגָמָא מַעֲיַיְנֵי קְהָלָא וְיַעֲבְדוּן חַד מִכָּל פְּקוּדֵיָא דִּי לֹא כְּשֵׁרֵין לְאַתְעֲבֹדָא וְיַחֲבוּן:

(יד) וְנִוְדְעָה הַחֲטָאת אֲשֶׁר חֲטָאוּ עֲלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ הַקְּהָל פֶּר בֶּן בְּקָר לְחֲטָאת וְהִבִּיאוּ אֹתוֹ לְפָנַי אֹהֶל מוֹעֵד: (יד) וְנִוְדְעָה הַחֲטָאת אֲשֶׁר חֲטָאוּ עֲלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ הַקְּהָל פֶּר בֶּן בְּקָר לְחֲטָאת וְהִבִּיאוּ אֹתוֹ לְפָנַי אֹהֶל מוֹעֵד: (יד) וְתַתִּידַע חֹבְתָא דִּי חֲבוּ עֲלֶיהָ וְיִקְרְבוּן קְהָלָא תוֹר בֶּר תוֹרֵי לְחֲטָאתָא וְיִיתְנוּ יְתִיה לְקֳדָם מִשְׁכַּן זְמָנָא:

(טו) וְסָמְכוּ זְקַנֵי הָעֵדָה אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפֶּר לְפָנָי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת הַפֶּר לְפָנָי יְהוָה: (טו) וְסָמְכוּ זְקַנֵי הָעֵדָה אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפֶּר לְפָנָי יְהוָה וְשָׁחַט אֶת הַפֶּר לְפָנָי יְהוָה: (טו) וְסָמְכוּן סְבִי כְּנִשְׁתָּא יְת יְדֵיהוֹן עַל רִישׁ תוֹרָא קֳדָם יְיָ וְיִפּוּס יְת תוֹרָא קֳדָם יְיָ:

(טז) וְהִבִּיֵא הַכֹּהֵן הַמְּשִׁיחַ מִדָּם הַפֶּר אֶל אֹהֶל מוֹעֵד: (טז) וְהִבִּיֵא הַכֹּהֵן הַמְּשִׁיחַ מִדָּם הַפֶּר אֶל אֹהֶל מוֹעֵד: (טז) וְיַעַל כְּהֵנָא רְבָא מִדְּמָא דְתוֹרָא לְמִשְׁכַּן זְמָנָא:

(יז) וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶצְבָּעוֹ מִן הַדָּם וְהִזָּה שִׁבְעַת פְּעָמִים לְפָנָי יְהוָה אֶת פְּנֵי הַפָּרֹכֶת: (יז) וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶצְבָּעוֹ מִן הַדָּם וְהִזָּה שִׁבְעַת פְּעָמִים לְפָנָי יְהוָה אֶת פְּנֵי הַפָּרֹכֶת: (יז) וְיַטְבּוֹל כְּהֵנָא אֶצְבָּעֵיהָ מִן דְּמָא וְיִזִּי שִׁבְעַת זְמַנֵין קֳדָם יְיָ קֳדָם פְּרֹכֶתָא:

(יח) וּמִן הַדָּם יִתֵּן עַל קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לְפָנָי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל הַדָּם יִשְׁפֹךְ אֶל יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לְפָנָי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל הַדָּם יִשְׁפֹךְ אֶל יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ הָעֶלְיָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד: (יח) וּמִן הַדָּם יִתֵּן עַל קַרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לְפָנָי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל הַדָּם יִשְׁפֹךְ אֶל יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ הָעֶלְיָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד: (יח) וּמִן דְּמָא יִתֵּן עַל קַרְנֹת מִדְּבַחָא דִּי קֳדָם יְיָ דִּי בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא וְיִת כָּל דְּמָא יִשׁוּד לִיִסוּדָא דְּמִדְּבַחָא דְעֶלְתָא דִּי בְּתַרְע מִשְׁכַּן זְמָנָא:

(יט) וְאֶת כָּל חֶלְבֹו יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ: (יט) וְאֶת כָּל חֶלְבֹו יָרִים מִמֶּנּוּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ: (יט) וְיִת כָּל תְּרַבְיָה יִפְרֵשׁ מִנִּיהָ וְיִסַּק לְמִדְּבַחָא:

(כ) וְעָשָׂה לְפָר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפָר הַחֲטָאת כִּן יַעֲשֶׂה לוֹ וְכַפֵּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם: (כ) וְעָשָׂה לְפָר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפָר הַחֲטָאת כִּן יַעֲשֶׂה לוֹ וְכַפֵּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם: (כ) וְיַעֲבֹד לְתוֹרָא כְּמָא דִּי עָבֵד לְתוֹרָא דְחֲטָאתָא כִּן יַעֲבֹד לִיהָ וְיַכְפֵּר עֲלֵיהוֹן כְּהֵנָא וְיִשְׁתַּבַּח לָהוֹן:

(כא) וְהוֹצִיא אֶת הַפֶּר אֶל מַחוּץ לְמַחֲנֵה וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֶת הַפֶּר הָרִאשׁוֹן חֲטָאת הַקְּהָל הוּא: (כא) וְהוֹצִיא אֶת הַפֶּר אֶל מַחוּץ לְמַחֲנֵה וְשָׂרַף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֶת הַפֶּר הָרִאשׁוֹן חֲטָאת הַקְּהָל הוּא: (כא) וַיִּפֶק ית תוֹרָא לְמִבְּרָא לְמִשְׁרֵיתָא וְאֹקִיד יְתִיה כְּמָא דִּי אֹקִיד ית תוֹרָא קְדָמָה חֲטָאת קְהָלָא הוּא:

(כב) אֲשֶׁר נִשְׂיָא יַחְטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲלֵהִיו אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ בְּשִׁגְגָה וְאָשְׁם: (כב) אֲשֶׁר נִשְׂיָא יַחְטָא וְעָשָׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲלֵהִיו אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ בְּשִׁגְגָה וְאָשְׁם: (כב) אִם רְבָא יַחֲוֹב וְיַעֲבֹד חַד מִכָּל פְּקוּדֵיָא דִּי אֲלֵהִיהָ דְלֹא כְּשֵׁרֵין לְאַתְעֲבֹדָא בְּשִׁלּוֹ וְיַחֲוֹב:

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

(כג) או הודע אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את קרבנו שעיר עזים זכר תמיים: (כג) או הודע אליו חטאתו אשר חטא בה והביא את קרבנו שעיר עזים זכר תמיים: (כג) או אתידע ליה חובתיה די חב בה וייתי ית קרבניה צפיר בר עזין דכר שלים:

(כד) וסמך ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט את העלה לפני יהוה חטאת הוא: (כד) וסמך ידו על ראש השעיר ושחט אתו במקום אשר ישחט את העלה לפני יהוה חטאת הוא: (כד) ויסמוך ידו על רישא דצפירא ויכוס יתיה באתר דיכוס ית עלתא לקדם יי חטאתא הוא:

(כה) ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת דמו ישפך אל יסוד מזבח העלה: (כה) ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת דמו ישפך אל יסוד מזבח העלה: (כה) ויסב כהנא מדמא דחטאתא באצבעיה ויתן על קרנת מדבחה ועלתא וית יסודא דמדבחה ועלתא:

(כו) ואת כל חלבו יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו: (כו) ואת כל חלבו יקטיר המזבחה כחלב זבח השלמים וכפר עליו הכהן מחטאתו ונסלח לו: (כו) וית כל תרביה וסק למדבחה כתרב נכסת קודשיא ויכפר עלוהי כהנא מחובתיה וישתבק ליה:

(כז) ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשיתה אחת ממצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם: (כז) ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשיתה אחת ממצות יהוה אשר לא תעשינה ואשם: (כז) ואם אנש חר יחוב בשלו מעמא דארעא במעבדה חר מפקודיא דיי דלא כשרין לאתעבדא ויחוב:

(כח) או הודע אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו שעיר עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא: (כח) או הודע אליו חטאתו אשר חטא והביא קרבנו שעיר עזים תמימה נקבה על חטאתו אשר חטא: (כח) או אתידע ליה חובתיה די חב וייתי קרבניה צפיר עזין שלמתא נקובתא על חובתיה די חב:

(כט) וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת במקום העלה: (כט) וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט את החטאת במקום העלה: (כט) ויסמוך ית ידו על ריש חטאתא ויכוס ית חטאתא באתר דעלתא:

(ל) ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח: (ל) ולקח הכהן מדמה באצבעו ונתן על קרנת מזבח העלה ואת כל דמה ישפך אל יסוד המזבח: (ל) ויסב כהנא מדמה באצבעיה ויתן על קרנת מדבחה ועלתא וית כל דמה יסוד ליסודא דמדבחה:

(לא) ואת כל חלבה יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים והקטיר הכהן המזבחה לריח ניחח ליהוה וכפר עליו הכהן ונסלח לו: (לא) ואת כל חלבה יסיר כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים והקטיר הכהן המזבחה לריח ניחח ליהוה וכפר עליו הכהן ונסלח לו: (לא) וית כל תרביה ועדיי כמא די מתעבדא תרב מעל נכסת קודשיא ויסק כהנא למדבחה לאתקבלא ברעוא קדם יי ויכפר עלוהי כהנא וישתבק ליה:

(לב) ואם פבש יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה: (לב) ואם פבש יביא קרבנו לחטאת נקבה תמימה יביאנה: (לב) ואם אימר ייתי קרבניה לחטאתא נקבא שלמתא ויתנה:

(לג) וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה: (לג) וסמך את ידו על ראש החטאת ושחט אתה לחטאת במקום אשר ישחט את העלה: (לג) ויסמוך ית ידו על ריש חטאתא ויכוס יתה לחטאתא באתרא די יכוס ית עלתא:

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

(לד) וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמַם הַחֲטָאתָ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלֶה וְאֵת כָּל דְּמָה יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: (לד) וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמַם הַחֲטָאתָ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלֶה וְאֵת כָּל דְּמָה יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: (לד) וְיֹסֵב כַּהֲנָא מִדְּמָא דְחֲטָאתָא בְּאֶצְבָּעֵיהּ וְיִתֵּן עַל קַרְנֹת מִדְּבַחָא דְעֹלֹתָא וְיֵת כָּל דְּמָה יִשׁוּד לְיִסוּדָא דְמִדְּבַחָא:

(לה) וְאֵת כָּל חֲלָבָה יִסִּיר כַּאֲשֶׁר יוֹסֵר חֲלָב הַכֹּשֵׁב מִזְבַּח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִיר הַכֹּהֵן אֹתָם הַמִּזְבֵּחַ עַל אֲשֵׁי יְהוָה וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ: (לה) וְאֵת כָּל חֲלָבָה יִסִּיר כַּאֲשֶׁר יוֹסֵר חֲלָב הַכֹּשֵׁב מִזְבַּח הַשְּׁלָמִים וְהַקְטִיר הַכֹּהֵן אֹתָם הַמִּזְבֵּחַ עַל אֲשֵׁי יְהוָה וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ: (לה) וְיֵת כָּל תְּרִיבָה יַעֲדִי כַּמָּא דִּי מִתְעַדָּא תְּרִב אִמְרָא מִנְכֻסַת קוּדְשִׁיא וְיִסַּק כַּהֲנָא יִתְהוֹן לְמִדְּבַחָא עַל קַרְנֵיָא דִּי וְיִכְפֹּר עֲלוּהֵי כַּהֲנָא עַל חוּבְתֵיהּ דִּי חָב וְיִשְׁתַּבַּח לֵיהּ:

ה (א) וְנִפְשׁ כִּי תִחַטָּא וְשָׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה אוֹ יָדַע אִם לֹא יִגִּיד וְנִשְׂא עֹנֹו: (א) וְנִפְשׁ כִּי תִחַטָּא וְשָׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִים וְהוּא עֵד אוֹ רָאָה אוֹ יָדַע אִם לֹא יִגִּיד וְנִשְׂא עֹנֹו: (א) וְאֲנִשׁ אַרְי יְחֹב וְיִשְׁמַע קַל מוֹמִי וְהוּא סְהִיד אוֹ חֲזָא אוֹ יָדַע אִם לֹא יְחֹו וְיִקְבַּל חוּבֵיהּ:

(ב) אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע בְּכָל דְּבַר טְמֵא אוֹ בְּנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת בְּהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת שְׂרָץ טְמֵא וְנִגְעִלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא טְמֵא וְאֲשָׁם: (ב) אוֹ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע בְּכָל דְּבַר טְמֵא אוֹ בְּנִבְלַת חַיָּה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת בְּהֵמָה טְמֵאָה אוֹ בְּנִבְלַת שְׂרָץ טְמֵא וְנִגְעִלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא טְמֵא וְאֲשָׁם: (ב) אוֹ אֲנִשׁ דִּי יִקְרַב בְּכָל מִדְעָם מִסָּאָב אוֹ בְּנִבְלַת חַיָּתָא מִסָּאָב אוֹ בְּנִבְלַת בְּעִירָא מִסָּאָב אוֹ בְּנִבְלַת רַחֲשָׁא מִסָּאָב וְיְהִי מִכְסָא מְנִיָּה וְהוּא מִסָּאָב וְחָב:

(ג) אוֹ כִּי יִגַּע בְּטְמֵאת אָדָם לְכָל טְמֵאתוֹ אֲשֶׁר יִטְמָא בָּהּ וְנִגְעִלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאֲשָׁם: (ג) אוֹ כִּי יִגַּע בְּטְמֵאת אָדָם לְכָל טְמֵאתוֹ אֲשֶׁר יִטְמָא בָּהּ וְנִגְעִלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאֲשָׁם: (ג) אוֹ אַרְי יִקְרַב בְּסוּאָבַת אֲנִשָּׁא לְכָל סוּבְתֵיהּ דִּי יִסְתַּאֵב בָּהּ וְיְהִי מִכְסָא מְנִיָּה וְהוּא יָדַע וְחָב: (ד) אוֹ נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְבִטָּא בְּשִׁפְתָיִם לְהִרְעוֹ אוֹ לְהִיטִיב לְכָל אֲשֶׁר יִבְטָא הָאָדָם בְּשִׁבְעָה וְנִגְעִלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאֲשָׁם לְאַחַת מֵאלֹהִים: (ד) אוֹ נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְבִטָּא בְּשִׁפְתָיִם לְהִרְעוֹ אוֹ לְהִיטִיב לְכָל אֲשֶׁר יִבְטָא הָאָדָם בְּשִׁבְעָה וְנִגְעִלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע וְאֲשָׁם לְאַחַת מֵאלֹהִים: (ד) אוֹ אֲנִשׁ אַרְי יִקְרַב לְפָרְשָׁא בְּסַפְוֹן לְאַבְאָשָׁא אוֹ לְאוֹטָבָא לְכָל דִּי יִפְרֵשׁ אֲנִשָּׁא בְּקִיּוּם וְיְהִי מִכְסָא מְנִיָּה וְהוּא יָדַע וְחָב לְחַדָּא מֵאֲלִין:

(ה) וְהָיָה כִּי יֵאָשָׁם לְאַחַת מֵאלֹהִים וְהִתְנַדָּה אֲשֶׁר חָטָא עָלָיָהּ: (ה) וְהָיָה כִּי יֵאָשָׁם לְאַחַת מֵאלֹהִים וְהִתְנַדָּה אֲשֶׁר חָטָא עָלָיָהּ: (ה) וְיְהִי אַרְי יְחֹב לְחַדָּא מֵאֲלִין וְיִנְדִּי דִּי חָב עֲלָהּ:

(ו) וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ לִיהוָה עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נִקְבָּה מִן הַצֵּאן כְּשִׁבָּה אוֹ שְׁעִירַת עִזִּים לְחֲטָאת וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ: (ו) וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ לִיהוָה עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא נִקְבָּה מִן הַצֵּאן כְּשִׁבָּה אוֹ שְׁעִירַת עִזִּים לְחֲטָאת וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ: (ו) וְיִתִּי יֵת אֲשָׁמִיָּה קָרָם יֵי עַל חוּבְתֵיהּ דִּי חָב נְקוּבְתָא מִן עֵנָא אִמְרָתָא אוֹ עֲפִירַת עִזִּין לְחֲטָאתָא וְיִכְפֹּר עֲלוּהֵי כַּהֲנָא מִחוּבְתֵיהּ:

(ז) וְאִם לֹא תִגִּיעַ יָדוֹ דִּי שָׁה וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה לִיהוָה אַחַד לְחֲטָאת וְאַחַד לְעֹלָהּ: (ז) וְאִם לֹא תִגִּיעַ יָדוֹ דִּי שָׁה וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי תָרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה לִיהוָה אַחַד לְחֲטָאת וְאַחַד לְעֹלָהּ: (ז) וְאִם לֹא תִמְטִי יָדֵיהּ כְּמִסַּת שִׁיתָא וְיִתִּי יֵת חוּבְתֵיהּ דִּי חָב תְּרִינִין שְׁפִנְיָנִין אוֹ תְּרִין בְּנֵי יוֹנָה קָרָם יֵי חַד לְחֲטָאתָא וְחַד לְעֹלָתָא:

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

(ח) וְהִבִּיא אֹתָם אֶל הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת אֲשֶׁר לַחֲטָאתָ רִאשׁוֹנָה וּמִלֵּק אֶת רִאשׁוֹ מִמוּל עֶרְפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל: (ח) וְהִבִּיא אֹתָם אֶל הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת אֲשֶׁר לַחֲטָאתָ רִאשׁוֹנָה וּמִלֵּק אֶת רִאשׁוֹ מִמוּל עֶרְפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל: (ח) וַיִּזְתֵּי יִתְהוּן לֹת פִּהֲנָא וַיִּקְרַב ית די לַחֲטָאתָא קְדָמִיתָא וַיִּמְלֹק ית רִישִׁיה מִלְּקַבֵּל קְדָלִיָּה וְלֹא יִפְרֹשׁ:

(ט) וְהִזָּה מִדָּם הַחֲטָאתָ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהִנְשָׂאָר בְּדָם יִמְצֵה אֶל יְסוּד הַמִּזְבֵּחַ חֲטָאתָ הַזֹּאת: (ט) וְהִזָּה מִדָּם הַחֲטָאתָ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהִנְשָׂאָר בְּדָם יִמְצֵה אֶל יְסוּד הַמִּזְבֵּחַ חֲטָאתָ הַזֹּאת: (ט) וַיְדִי מִדְּמָא דַּחֲטָאתָא עַל כְּתֵל מִדְּבָחָא וְדַאשְׁתָּאָר בְּדָמָא יתִמְצִי לִיסוּדָא דְּמִדְּבָחָא חֲטָאתָא הַזֹּאת:

(י) וְאֵת הַשְּׂנִי יַעֲשֶׂה עֵלָּה כַּמִּשְׁפָּט וְכַפֵּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ: (י) וְאֵת הַשְּׂנִי יַעֲשֶׂה עֵלָּה כַּמִּשְׁפָּט וְכַפֵּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ: (י) וַיִּת תִּנְנָא יַעֲבַד עֲלֵתָא פְּדָחֵי וַיִּכְפֹּר עֲלוּהֵי פִּהֲנָא מִחוּבְתִיָּה דִּי חֵב וַיִּשְׁתַּבֵּק לִיָּה:

(יא) וְאִם לֹא תִשִּׁיג יָדוֹ לְשִׁתֵּי תָרִים אוֹ לְשִׁנֵּי בְּנֵי יוֹנָה וְהִבִּיא אֶת קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירֵת הָאָפָה סֵלֶת לַחֲטָאתָ לֹא יִשִּׂים עָלֶיהָ שְׁמֹן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבִנָּה כִּי חֲטָאתָ הַזֹּאת: (יא) וְאִם לֹא תִשִּׁיג יָדוֹ לְשִׁתֵּי תָרִים אוֹ לְשִׁנֵּי בְּנֵי יוֹנָה וְהִבִּיא אֶת קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירֵת הָאָפָה סֵלֶת לַחֲטָאתָ לֹא יִשִּׂים עָלֶיהָ שְׁמֹן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבִנָּה כִּי חֲטָאתָ הַזֹּאת: (יא) וְאִם לֹא תִדְבַק יָדֶיהָ לְתַרְתִּין שְׁפִינִין אוֹ לְתַרְתִּין בְּנֵי יוֹנָה וַיִּזְתֵּי ית קָרְבְּנֵיהָ דִּי חֵב חַד מִן עֶסְרָא בְּתֵלֵת סָאִין סֵלֶתָא לַחֲטָאתָא לֹא יִשׁוּי עֲלָהּ מִשְׁחָא וְלֹא יִתֵּן עֲלָהּ לְבִנְתָא אַרִי חֲטָאתָא הַזֹּאת:

(יב) וְהִבִּיאָהּ אֶל הַכֹּהֵן וְקִמְצָהּ הַכֹּהֵן מִמֶּנָּה מְלֹאָה קִמְצוֹ אֶת אֲזִכְרֹתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עַל אֲשֵׁי יְהוָה חֲטָאתָ הַזֹּאת: (יב) וְהִבִּיאָהּ אֶל הַכֹּהֵן וְקִמְצָהּ הַכֹּהֵן מִמֶּנָּה מְלֹאָה קִמְצוֹ אֶת אֲזִכְרֹתָהּ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עַל אֲשֵׁי יְהוָה חֲטָאתָ הַזֹּאת: (יב) וַיִּזְתֵּי לֹת פִּהֲנָא וַיִּקְמוּז פִּהֲנָא מִנָּה מְלֵי קִמְצִיהָ ית אֲדַבְרֹתָהּ וַיִּסַּק לְמִדְּבָחָא עַל קָרְבְּנֵיהָ דִּי חֲטָאתָא הַזֹּאת:

(יג) וְכַפֵּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא מֵאֶחָת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהִיתָה לְכֹהֵן כַּמִּנְחָה: (יג) וְכַפֵּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא מֵאֶחָת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהִיתָה לְכֹהֵן לְכֹהֵן כַּמִּנְחָה: (יג) וַיִּכְפֹּר עֲלוּהֵי פִּהֲנָא עַל חוּבְתִיָּה דִּי חֵב מִחֲדָא מֵאֵלִין וַיִּשְׁתַּבֵּק לִיָּה וַיִּתֵּי לְכַהֲנָא כַּמִּנְחָתָא:

(יד) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: (יד) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: (יד) וּמִלֵּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימֹר:

(טו) נֶפֶשׁ כִּי תִמְעַל מֵעַל וְחֲטָאָה בְּשִׁגְגָה מִקְדָּשֵׁי יְהוָה וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ לִיהוָה אֵיל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכָּף בְּסָף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאֲשָׁם: (טו) נֶפֶשׁ כִּי תִמְעַל מֵעַל וְחֲטָאָה בְּשִׁגְגָה מִקְדָּשֵׁי יְהוָה וְהִבִּיא אֶת אֲשָׁמוֹ לִיהוָה אֵיל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכָּף בְּסָף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאֲשָׁם: (טו) אֲנִשׁ אַרִי יִשְׁקֵר שְׁקֵר וַיְחֹב בְּשִׁלּוֹ מִקְוֵדְשֵׁיָא דִּי וַיִּזְתֵּי ית אֲשָׁמִיָּה קְדָם יִי דְּכַר שְׁלִים מִן עֲנָא בְּפִרְסָנִיָּה בְּסָף סִלְעִין בְּסִלְעֵי קוּדְשָׁא לְאֲשָׁמָא:

(טז) וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ יִשְׁלַם וְאֵת חֲמִישְׁתּוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לְכֹהֵן וְהַכֹּהֵן יִכְפֹּר עָלָיו בְּאֵיל הָאֲשָׁם וְנִסְלַח לוֹ: (טז) וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן הַקֹּדֶשׁ יִשְׁלַם וְאֵת חֲמִישְׁתּוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֹתוֹ לְכֹהֵן וְהַכֹּהֵן יִכְפֹּר עָלָיו בְּאֵיל הָאֲשָׁם וְנִסְלַח לוֹ: (טז) וַיִּת דִּי חֵב מִן קוּדְשָׁא יִשְׁלַם וַיִּת חֲמִישִׁיהָ יוֹסֵף עֲלוּהֵי וַיִּתֵּן וַיִּתֵּי לְכַהֲנָא וְכַהֲנָא יִכְפֹּר עֲלוּהֵי בְּדַכְרָא דַּאשְׁמָא וַיִּשְׁתַּבֵּק לִיָּה:

(יז) וְאִם נֶפֶשׁ כִּי תִחֲטָא וְעֲשִׂתָּהּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְלֹא יָדַע וְאֲשָׁם וְנִשָּׂא עֹנֹנוֹ: (יז) וְאִם נֶפֶשׁ כִּי תִחֲטָא וְעֲשִׂתָּהּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

תַעֲשִׂינָהּ וְלֹא יָדַע וְאֲשֶׁם וְנִשְׂא עֹנוּי: (י) וְאִם אָנֹכִי אָרִי יָחֹב וַיַּעֲבֹד תְּדַא מִכָּל פְּקוּדֵיָא דִּי דִי לֹא כְּשֵׁרֵי לְאִתְעַבְדָּא וְלֹא יָדַע וַיַּחֲבֹב וַיִּקְבֵּל חֹבִיָּהּ:

(יח) וְהִבִּיא אֵיל תְּמִים מִן הַצֵּאן בְּעֶרְכָּךָ לְאֲשֶׁם אֶל הַכְּהֵן וְכִפֹּר עָלָיו הַכְּהֵן עַל שִׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר שָׁגָג וְהוּא לֹא יָדַע וְנִסְלַח לוֹ: (יח) וְהִבִּיא אֵיל תְּמִים מִן הַצֵּאן בְּעֶרְכָּךָ לְאֲשֶׁם אֶל הַכְּהֵן וְכִפֹּר עָלָיו הַכְּהֵן עַל שִׁגְגָתוֹ אֲשֶׁר שָׁגָג וְהוּא לֹא יָדַע וְנִסְלַח לוֹ: (יח) וַיִּנְיִי דְכַר שְׁלִים מִן עֵנָא בְּפִרְסְנֵיהּ לְאֲשָׁמָא לְוֹת כְּהֵנָא וַיִּכְפֹּר עֲלוּהִי כְּהֵנָא עַל שְׁלוּתֵיהּ דְאַשְׁתְּלֵי וְהוּא לֹא יָדַע וַיִּשְׁתַּבַּח לֵיהּ:

(יט) אֲשֶׁם הוּא אֲשֶׁם אֲשֶׁם לִיהוָה: (יט) אֲשֶׁם הוּא אֲשֶׁם לִיהוָה: (יט) אֲשָׁמָא הוּא עַל חֹבְתֵיהּ דְהוּא חָב אֲשָׁמָא יְקָרְב קָדָם יי:

(כ) וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (כ) וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (כ) וַיִּמְלִיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵהּ:

(כא) נָפֵשׁ כִּי תַחֲטָא וּמַעֲלָה מֵעַל בִּיהוָה וְכַחַשׁ בְּעֵמִיתוֹ בְּפִקְדוֹן אוֹ בְתִשׁוּמַת יָד אוֹ בְגֹזַל אוֹ עֵשֶׁק אֶת עֵמִיתוֹ: (כא) נָפֵשׁ כִּי תַחֲטָא וּמַעֲלָה מֵעַל בִּיהוָה וְכַחַשׁ בְּעֵמִיתוֹ בְּפִקְדוֹן אוֹ בְתִשׁוּמַת יָד אוֹ בְגֹזַל אוֹ עֵשֶׁק אֶת עֵמִיתוֹ: (כא) אָנֹכִי אָרִי יָחֹב וַיִּשְׁקֵר שְׁקֵר קָדָם יי וַיִּכְדֹּב בְּחִבְרֵיהּ בְּפִקְדוֹנָא אוֹ בְשִׁתְּפוּת יָדָא אוֹ בְגֹזְלָא אוֹ אֲנִיס יִת חִבְרֵיהּ:

(כב) אוֹ מִצָּא אֶבְדָּהּ וְכַחַשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שְׁקֵר עַל אַחַת מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם לְחֹטָא בְּהִנְיָהּ: (כב) אוֹ מִצָּא אֶבְדָּהּ וְכַחַשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל שְׁקֵר עַל אַחַת מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם לְחֹטָא בְּהִנְיָהּ: (כב) אוֹ אֲשָׁפַח אֶבְדָּתָא וַיִּכְדֹּב בָּהּ וַאֲשִׁתְּבַע עַל שְׁקֵרָא עַל תְּדָא מִכָּל דִּי יַעֲבֹד אֲנִישָׁא לְמִיחֵב בָּהּ:

(כג) וְהָיָה כִּי יַחֲטָא וְאֲשֶׁם וְהִשִּׁיב אֶת הַגְּזוּלָה אֲשֶׁר גָּזַל אוֹ אֶת הָעֵשֶׁק אֲשֶׁר עֵשָׂק אוֹ אֶת הַפְּקֹדוֹן אֲשֶׁר הִפְקֹד אֶתוֹ אוֹ אֶת הָאֶבְדָּהּ אֲשֶׁר מִצָּא: (כג) וְהָיָה כִּי יַחֲטָא וְאֲשֶׁם וְהִשִּׁיב אֶת הַגְּזוּלָה אֲשֶׁר גָּזַל אוֹ אֶת הָעֵשֶׁק אֲשֶׁר עֵשָׂק אוֹ אֶת הַפְּקֹדוֹן אֲשֶׁר הִפְקֹד אֶתוֹ אוֹ אֶת הָאֶבְדָּהּ אֲשֶׁר מִצָּא: (כג) וַיְהִי אֲרִי יַחֲסִי וַיַּחֲבֹב וַיִּתֵּב יִת גְּזוּלָא דִּי גְזַל אוֹ יִת עֵשָׂקָא דִּי עֵשָׂק אוֹ יִת פְּקֹדוֹנָא דִּי אִתְפְּקֵד לְוֹתֵיהּ אוֹ יִת אֶבְדָּתָא דִּי אֲשָׁפַח:

(כד) אוֹ מִכָּל אֲשֶׁר יִשְׁבַּע עָלָיו לְשְׁקֵר וְשָׁלַם אֶתוֹ בְּרִאשׁוֹ וְחִמְשָׁתּוֹ יוֹסֵף עָלָיו לְאֲשֶׁר הוּא לוֹ יִתְנַנְּנוּ בְיוֹם אֲשָׁמְתוֹ: (כד) אוֹ מִכָּל אֲשֶׁר יִשְׁבַּע עָלָיו לְשְׁקֵר וְשָׁלַם אֶתוֹ בְּרִאשׁוֹ וְחִמְשָׁתּוֹ יוֹסֵף עָלָיו לְאֲשֶׁר הוּא לוֹ יִתְנַנְּנוּ בְיוֹם אֲשָׁמְתוֹ: (כד) אוֹ מִכָּל דִּי יִשְׁתַּבַּע עֲלוּהִי לְשְׁקֵרָא וְשָׁלַם תֵּיהּ בְּרִישֵׁיהּ וְחִמְשֵׁיהּ יוֹסֵף עֲלוּהִי לְדִי הוּא דִלֵּיהּ יִתְנַנְּנֵיהּ בְיוֹמָא דְחֹבְתֵיהּ:

(כה) וְאֶת אֲשָׁמוֹ יִבִּיא לִיהוָה אֵיל תְּמִים מִן הַצֵּאן בְּעֶרְכָּךָ לְאֲשֶׁם אֶל הַכְּהֵן: (כה) וְאֶת אֲשָׁמוֹ יִבִּיא לִיהוָה אֵיל תְּמִים מִן הַצֵּאן בְּעֶרְכָּךָ לְאֲשֶׁם אֶל הַכְּהֵן: (כה) וַיִּת אֲשָׁמָה יִיְתִי לְקָדָם יי דְכַר שְׁלִים מִן עֵנָא בְּפִרְסְנֵיהּ לְאֲשָׁמָא לְוֹת כְּהֵנָא:

(כו) וְכִפֹּר עָלָיו הַכְּהֵן לְפָנָי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל אַחַת מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לְאֲשָׁמָה בָּהּ: (כו) וְכִפֹּר עָלָיו הַכְּהֵן לְפָנָי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל אַחַת מִכָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לְאֲשָׁמָה בָּהּ: (כו) וַיִּכְפֹּר עֲלוּהִי כְּהֵנָא קָדָם יי וַיִּשְׁתַּבַּח לֵיהּ עַל תְּדָא מִכָּל דִּי יַעֲבֹד לְמִיחֵב בָּהּ:

רָשָׁי

אגדה כשהכהן הגדול חוטא לשמת העם הוא זה שהן תלויון צו לכפר עליהם ולהתפלל בעדם ונעשה מקולקל: פר – (ת"כ) יכול זקן

(ג) אם הכהן המשיח יחטא לשמת העם – (ת"כ) מדרכו אינו חייב אלא צהעלם דבר עם שגגת מעשה כמו שנאמר לשמת העם ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו ופשוטו לפי

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

פמליא שלו מתקיימת אף כאן כשחטא כהן משיח עדיין שם קדושת המקום על המקדש משחטאו כולם ח"ו נסתלקה הקדושה:

(יח) יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד – (ת"כ שם פר"ה) זה יסוד מערבי שהוא כנגד הפתח:

(יט) ואת כל חלבו ירים – ואע"פ שלא פירש כאן יותרת ושהי כליות למדין הם מועשה לפי כאשר עשה וגו' ומפני מה לא נתפרשו בו תנא דבי ר' ישמעאל משל למלך שזעם על אוהבו ומיעט בסרחונו מפני חיבתו:

(כ) ועשה לפר – זה כאשר עשה לפר החטאת כמו שפורש בפר כהן משיח להביא יותרת ושהי כליות שפירש שם מה שלא פירש כאן ולכפול במלות העבודות ללמד שאם חסר אחת מכל המתנות פסול לפי שמיניו בניתנין על המזבח החיוני שנתנו במתנה אחת כפר הולך לומר כאן שמתנה אחת מהן מעכבת:

(כב) אשר נשיא יחטא – (ת"כ הוריות פר"ג) לשון אשרי אשרי הדור שהנשיא שלו נותן לב להביא כפרה על שגגתו ק"ו שמתחרט על זדונותיו:

(כג) או הודע – כמו אם הודע הדבר הרבה או יש שמשמשין בלשון אם ואם במקום או וכן (שמות כ"א) או נודע כי שור נגח הוא: הודע אליו – כשחטא היה סבור שהוא היתר ולאחר מכאן נודע לו שאיסור היה:

(כד) במקום אשר ישחט את העולה – (זבחים מט) בצפון שהוא מפורש בעולה:

(כה) ואת דמו – שירי הדם: (כו) כחלב זבח השלמים – כאותן אימורין המפורשים בעז האמור אלל שלמים:

(ל"א) כאשר הוסר חלב מעל זבח השלמים – כאימורי עז האמורים בשלמים:

(ל"ג) ושחט אותה לחטאת – ששהא שחיטתה לשם חטאת:

(ל"ה) כאשר יוסר חלב הכזב – שנתרבו אימורין ואליה אף חטאת כשהיא בזה כבשה טעונה אליה עם האימורין: על אשי ה' – על מדורות האש העשויות לשם פואייל"ש בלע"ז:

ת"ל בן אי בן יכול קטן ת"ל פר הא כיזר זה פר בן ג':

(ה) אל אהל מועד – למשכן וזבית עולמים להיכל:

(ו) את פני פרכת הקדש – (שם) כנגד מקום קדושתה מכוון כנגד בין הזדים ולא היו נוגעים למים בפרכת ואם נגעו נגעו:

(ז) ואת כל דם – שירי הדם (זבחים כה):

(ח) ואת כל חלבו פר – חלבו הי"ל מה ת"ל פר לרבות פר של יוה"כ לכליות ולחלבים ויותרת: החטאת – להביא שיערי ע"א לכליות ולחלבים ויותרת: ירים ממנו – מן המחובר שלא ינתחנו קודם הסרת חלבו (ת"כ):

(י) כאשר יורם – מאותן אימורין המפורשין בשור זבח השלמים וכי מה פי' בזבח השלמים שלא פי' כאן אלא להקישו לשלמים (זבחים ג) מה שלמים לשמן אף זה לשמו ומה שלמים שלום לעולם אף זה שלום לעולם ובשחיטת קדשים מזכירו ללמוד הימנו שאין למדין למד מן הלמד בקדשים בפרק איזהו מקומן:

(יא) על ראשו ועל כרעיו – כמו על הכבד על הכליות. כולן לשון תוספת הן כמו מלבד:

(יב) אל מקום טהור – לפי שיג מחוץ לעיר מקום מוכן לטומאה להשליך אבנים מנוגעות ולבית הקברות הולך לומר מחוץ למחנה זה שהוא חוץ לעיר שיהא המקום טהור: מחוץ למחנה – חוץ לשלש מחנות וזבית עולמים חוץ לעיר כמו שפירשהו רבותינו במס' יומא ובסנהדרין: אל שפך הדשן – מקום ששופכין בו הדשן המסולק מן המזבח כמ"ש (לקמן ו) והוא את הדשן אל מחוץ למחנה: על שפך הדשן ישרף – (ת"כ) שאין ת"ל אלא ללמד שאפילו אין שם דשן:

(י"ג) עדת ישראל – (שם) אלו סנהדרין: ונעלם דבר – טעו להורות באחת מכל כריתות שבתורה שהוא מותר: הקהל ועשו – (ת"כ) שעשו צבור על פיהם:

(י"ז) את פני הפרכת – ולמעלה הוא אומר את פני פרכת הקדש (זבחים מא) משל למלך שסרבה עליו מדינה אם מיעוטה סרחו פמליא שלו מתקיימת ואם כולם סרחו אין

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

קדקו רבותינו (כריתות כז) מכאן שאם חטא כשהוא עשיר והפריש מעות לכשבה או שעירה והעני יביא ממקלחן שתי תורים הפריש מעות לשתי תורים והעני יביא ממקלחן עשירית האיפה (לכך נאמר מחטאתו) הפריש מעות לעשירית האיפה והעשיר יוסיף עליהן ויביא קרבן עשיר לכך נאמר כאן על חטאתו: מאחת מאלה – מאחת משלש כפרות האמורות בענין או בעשירות או בדלות או בדלי דלות (ת"כ) ומה ת"ל שיכול החמורים שבהם יהיו בכשבה או שעירה והקלין יהיו בעוף והקלין שדקלין יהיו בעשירית האיפה ת"ל מאחת מאלה להשוות קלין לחמורין לכשבה ושעירה אם השיגה ידו ואת החמורים לקלין לעשירית האיפה בדלי דלות: והיתה לכהן כמנחה – ללמד על מנחת חוטא שיהיו שירה נאכלין זהו לפי פשוטו ורבותינו דרשו (ת"כ) והיתה לכהן ואם חוטא זה כהן הוא תהא כשאר מנחת נדבת כהן שהוא בכליל תהיה לא תאכל (ויקרא ו):

(טו) כי תמעל מעל – (ת"כ) אין מעילה בכל מקום אלא שינוי וכן הוא אומר (דה"א ה) וימעלו באלהי אבותיהם ויזנו אחרי אלהי עמי הארץ וכה"א בסוטה (במדבר ה) ומעלה זו מעל: וחטאה בשגגה מקדשי ה' – שנהגה מן ההקדש והיכן הוזהר נאמר כאן חטא ונאמר להלן חטא בתרומה (ויקרא כז) ולא ישאו עליו חטא מה להלן הזהיר אף כאן הזהיר אי מה להלן לא הזהיר אלא על האוכל אף כאן לא הזהיר אלא על האוכל ת"ל תמעול מעל ריבה: מקדשי ה' – המיוחדים לשם ילאו קדשים קלים: איל – לשון קשה כמו (יחזקאל יז) ואת אילי הארץ לקח אף כאן קשה בן שתי שנים: בערכך כסף שקלים – שיהא שוה שתי סלעים:

(טז) ואת אשר חטא מן הקדש ישלם – (כריתות כו) קרן וחומש להקדש:

(יז) ולא ידע ואשם והביא – הענין הזה מדבר במי שצא ספק כרת לידו ולא ידע אם עבר עליו אם לאו כגון חלב ושומן לפניו וכסבור ששתייהן היתר ואכל את האחת אמרו לו אחת של חלב היתה ולא ידע אם זו של

(א) ושמעה קול אלה – בדבר שהוא עד בו שהצדיעהו שבעה שאם יודע לו בעדות שיעיד לו:

(ב) או נפש אשר תגע וגו' – (כל הענין בת"כ) ולאחר הטומאה הזו יאכל קדשים או יכנס למקדש שהוא דבר שזדונו כרת במסכת שבעות (יז) נדרש כן: ונעלם ממנו – הטומאה: ואשם – באכילת קדש או בביאת מקדש:

(ג) טומאת אדם – זו טומאת מת: לכל טומאתו – לרבות טומאת מגע זבין וזבות: אשר יטמא – לרבות הנוגע בדובעל נדה: זה – לרבות בזלע נבלת עוף טהור: ונעלם – ולא ידע ששכח הטומאה: ואשם – באכילת קדש או בביאת מקדש:

(ד) בשפתים – ולא כלב: להרע – פז לעלמו: או להיטיב – לעלמו כגון אוכל ולא אוכל אישן ולא אישן: לכל אשר יבטא – לרבות לשעבר: ונעלם ממנו – פג ועבר על שבעתו (שבעות כו) כל אלה בקרבן עולה ויורד כמפורש כאן אבל שבעה שיש בה כפירת ממון אינה בקרבן זו אלא באשם:

(ה) והקריב את אשר לחטאת ראשונה – חטאת קודמת לעולה (זכחים ז) למה"ד לפרקליט שנכנס לרשות ריבה פרקליט נכנס דורון אחרי: ולא יבדיל – אינו מולק אלא סימן אחד: עורף – הוא גובה הראש המשופע ללד הצואר. מול עורף. מול הרואה את העורף והוא אורך כל אחורי הצואר:

(ט) והזה מדם החטאת – בעולה לא הטעין אלא מלוי ובחטאת הזאה ומלוי אוחז בעורף ומתיז והדם ניתז והולך למזבח: חטאת הוא – לשמה כשירה שלא לשמה פסולה:

(י) כמשפט – כדת האמור בעולת העוף של נדבה בראש הפרשה:

(יא) כי חטאת היא – ואין בדין שיהא קרבנה מהודר:

(יב) חטאת היא – נקמנה ונקטרה לשמה כשירה שלא לשמה פסולה:

(יג) על חטאתו אשר חטא – כאן שנה הכתוב שהרי בעשירות ובדלות נאמר מחטאתו וכאן בדלי דלות נא' על חטאתו

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

שנתערפה ואח"כ נמלא ההורג הרי זה יהרג: (יט) אשם הוא אשם אשם – הראשון כולו קמץ שהוא פס דבר והאחרון חלוי קמץ וחלוי פתח שהוא לשון פעל וא"ת מקרא שלא לזרוד הוא כבר נדרש הוא בת"כ: אשם אשם – להביא אשם שפחה חרופה שיהא איזל (בן שתי שנים) יכול שאני מרצה אשם נזיר ואשם מזורע תלמוד לומר הוא:

(כא) נפש כי תחטא – (ת"כ) אר"ע מה ת"ל ומעלה מעל זה לפי שכל המלוה והלוה והנושא והנותן אינו עושה אלא בעדים ובשטר לפיכך בזמן שהוא מכחש מכחש בעדים ובשטר אבל המפקיד אצל חבירו ואינו רואה שתדע בו נשמה אלא שלישי שביניה' לפיכך כשהוא מכחש מכחש בשלישי שביניה': או בתשומת יד – ששם בידו ממון להתעסק או במלוה: או בגזל – שגזל מידו כלום: או עסק – הוא שזכר שכיר:

(כב) וכחש זה – שכפר על אחת מכל אלה אשר יעשה האדם לחטוא ולהשבע על שקר לכפירת ממון:

(כג) כי יחטא ואשם – (שבעות כד) כשיכיר בעלמו לשוץ בתשובה ולדעת ולהתודות כי יחטא (גי' ס"א ובלעתו להתודות כי חטא) ואשם:

(כד) בראשו – הוא הקרן ראש הממון: וחמשותיו – (ב"ק קח) רבחה תורה חמשות הרבה לקרן אחת שאם כפר בחומש ונשבע והודה חוזר ומביא חומש על אותו חומש וכן מוסקי והולך עד שיתמעט הקרן שנשבע עליו פחות משוה פרוטה: לאשר הוא לו – ולאפוקי בנו ושלוחו ת"כ] למי שהממון שלו (ב"ק קג):

חלז אכל הרי זה מביא אשם תלוי ומגין עליו כל זמן שלא נודע לו שודאי חטא ואם יודע לו לאחר זמן יביא חטאת: ולא ידע ואשם ונשא עונו – (ת"כ) ר"י הגלילי אומר הרי הכתוב ענש את מי שלא ידע עאכ"ו שיעניש את שידע רבי יוסי אומר אם נפשך לידע מתן שכרן של דליקים לא ולמד מאדם הראשון שלא נטוה אלא על מות לא תעשה ועבר עליה ראה כמה מיתות נקנסו עליו ולדורותיו וכי איזו מדה מרובה של טובה או של פורענות הוי אומר מדה טובה אם מדה פורענות מעוטה ראה כמה מיתות נקנסו לו ולדורותיו מדה טובה המרובה היושב לו מן הפיגולין והנותרות והמתענה ביוה"כ עאכ"ו שיזכה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות רע"א הרי הוא אומר (דברים יז) ע"פ ב' עדים או ג' עדים וגו' אם מתקיימת העדות בשנים למה פרט לך הכתוב ג' אלא להביא שלישי להחמיר עליו ולעשות דינו כיוולא באלו לענין עונש והזמה אם כך ענש הכתוב לנטפל לעוברי עבירה כעוברי עבירה על אחת כמה וכמה שישלם שכר טוב לנטפל לעושי מזה כעושי מזה ראב"ע אומר כי תקלור קלייך בשדך ושכחת עומר בשדה הרי הוא אומר (דברים כד) למען יזכרך וגו' קבע הכתוב ברכה למי שבאת על ידו מזה בלא ידע אמור מעתה היתה סלע לרורה בכנפיו ונפלה הימנו ומלאה העני ונתפרנס זה הרי הקב"ה קובע לו ברכה:

(יח) בערכך לאשם – בערך האמור למעלה: אשר שגג והוא לא ידע – (ת"כ) הא אם ידע לאחר זמן לא נתכפר לו באשם זה עד שיביא חטאת הא למה זה דומה לעגלה ערופה

נביא – ישעיה פרק מג'

(כא) עם זו יצרתני לי תהלתתי יספרו: (כב) ולא אתי קראת יעקב פי יגעתי פי ישראל: (כג) לא הביאת לי שיה עלתיך וזבחיך לא כבודתני לא העבדתיך במנחה ולא הוגעתך בלבונה: (כד) לא קניתי לי בכסף קנה וחלב זבחיך לא הרויתני אף העבדתני בחטאותיך הוגעתני בעונותיך: (כה) אנכי אנכי הוא

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

מִחָה פִּשְׁעֵיךָ לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֶּר: (כז) הַזְכִּירְנִי נִשְׁפָּטָה יַחַד סֵפֶר אֶתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק: (כח) אָבִיךָ הִרְאִינוּ חֶטָּא וּמַלְיָצִיךָ פִּשְׁעוֹ בֵּי: (כח) וְאֶחְלָל שְׂרֵי קֹדֶשׁ וְאֶתְנֶה לְחֶרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְגִדּוּפִים: (כט) וְעַתָּה שָׁמַע יַעֲקֹב עַבְדֵי וְיִשְׂרָאֵל בְּחֶרְתִּי בּוֹ: (ל) כֹּה אָמַר יְהוָה עֲשֵׂה וְיִצְרָךְ מִבְּטָן יַעֲזֹרְךָ אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאוֹן בְּחֶרְתִּי בּוֹ: (א) כִּי אֶצַּק מִיָּם עַל צְמָא וְנוֹזְלִים עַל יְבֹשָׁה אֶצַּק רוּחִי עַל זֶרְעֶךָ וּבְרַכְתִּי עַל צְאֻצְאֶיךָ: (ב) וְצִמְחוּ בֵּין חֲצִיר כְּעֶרְבִים עַל יְבֵלֵי מַיִם: (ג) זֶה יֹאמֵר לַיהוָה אֲנִי זֶה יִקְרָא בְּשֵׁם יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יִכְנֶה: (ד) כֹּה אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֵאלוֹ יְהוָה עֲבָאוֹת אֲנִי רֹאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעְדֵי אֵין אֱלֹהִים: (ה) וּמִי כְמוֹנִי יִקְרָא וְיִגִּידָה וְיַעֲרֹכָה לִי מִשׁוּמֵי עַם עוֹלָם וְאֶתִיּוֹת וְאֲשֶׁר תִּבְאֲנָה יִגִּידוּ לָמוֹ: (ו) אֵל תִּפְחָדוּ וְאֵל תִּרְהוּ הֲלֹא מֵאֵז הִשְׁמַעְתִּיךָ וְהִגַּדְתִּי וְאַתֶּם עַדִּי הִישׁ אֱלֹהִים מִבְּלַעְדֵי וְאֵין עוֹר בַּל יִדְעַתִּי: (ז) יִצְרִי פֶסֶל כָּלֵם תִּהְיוּ וְחַמוּדֵיהֶם כָּל יוֹעִילוֹ וְעַדִּיהֶם הִמָּה כָּל יִרְאוּ וּבַל יִדְעוּ לְמַעַן יִבְשׁוּ: (ח) מִי יִצֵּר אֵל וּפֶסֶל נִסָּף לְבַלְתִּי הוֹעִיל: (ט) הֵן כָּל חֲבָרָיו יִבְשׁוּ וְחֲרָשִׁים הִמָּה מֵאָדָם יִתְקַבְּצוּ כָּלֵם יַעֲמָדוּ יִפְחָדוּ יִבְשׁוּ יַחַד: (י) חֲרָשׁ בְּרָזָל מַעֲצָד וּפְעֵל בְּפִתָּם וּבִמְקֻבוֹת יִצְרָהוּ וַיִּפְעֵלָהוּ בְּזִרְעוֹ כַּחוֹ גַם רָעַב וְאֵין כֹּחַ לֹא שָׁתָה מַיִם וַיִּיעַף: (יא) חֲרָשׁ עֵצִים נָטָה קוֹ יִתְאַרְהוּ בְּשֶׁרֶד יַעֲשֶׂהוּ בְּמִקְצָעוֹת וּבִמְחוּגָה יִתְאַרְהוּ וַיַּעֲשֶׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתַפְאֶרֶת אָדָם לְשֶׁבֶת בַּיִת: (יב) לְכָרֶת לוֹ אֲרָזִים וַיִּקַּח תְּרִזָּה וְאֵלּוֹן וַיֹּאמֶץ לוֹ בַּעֲצֵי יַעַר נָטַע אֲרֹן וְגִשְׁם יִגְדֵל: (יג) וְהָיָה לְאָדָם לְבָעַר וַיִּקַּח מֵהֶם וַיִּחַם אֵף יִשְׁיֵק וְאָפָה לְחֶם אֵף יִפְעֵל אֵל וַיִּשְׁתַּחֲוּ עֲשֶׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגֹּד לָמוֹ: (יד) חֲצִיו שָׂרָף בָּמוֹ אֵשׁ עַל חֲצִיו בְּשֶׁר יֹאכֵל יִצְלָה צָלִי וַיִּשְׁבַּע אֵף יָחַם וַיֹּאמֵר הָאֵח חַמוּתִי רְאִיתִי אוֹר: (טו) וַיִּשְׁאֲרִיתוּ לֹאֵל עֲשֵׂה לְפֶסֶל וַיִּסְגֹּד לוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֹּאמֵר הַצִּילְנִי כִּי אֵלֵי אֶתָּה: (טז) לֹא יִדְעוּ וְלֹא יִבְיִנוּ כִּי טַח מִרְאוֹת עֵינֵיהֶם מִהַשְׁכִּיל לְבַתָּם: (יז) וְלֹא יִשִּׁיב אֵל לְבוֹ וְלֹא דַעַת וְלֹא תְבוּנָה לֹאמֹר חֲצִיו שָׂרַפְתִּי בָמוֹ אֵשׁ וְאֵף אֶפִּיתִי עַל גְּחָלָיו לְחֶם אֶצְלָה בְּשֶׁר וַיִּתְרוּ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה לְבוֹל עֵץ אֶסְגֹּד: (יח) רַעַה אֶפֶר לֵב הוֹתֵל הִטָּהוּ וְלֹא יִצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמֵר הֲלוֹא שָׂקֵר בִּימִינִי: (יט) זָכַר אֱלֹהִים יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדֵי אֶתָּה יִצְרָתֶיךָ עֶבֶד לִי אֶתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא תִנְשָׁנִי: (כ) מַחֲתִי כָעֵב פִּשְׁעֵיךָ וְכַעֲנֵן חַטָּאוֹתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֵאלְתֶיךָ: (כא) רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי עֲשֵׂה יְהוָה הֲרִיעוּ תַחְתִּיּוֹת אֲרָץ פָּצְחוּ הָרִים רָנָה יַעַר וְכָל עֵץ בּוֹ כִּי גֵאל יְהוָה יַעֲקֹב וּבִיִּשְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר:

משנה – ידים פרק ב'

(א) נָטַל לִידוֹ אַחַת מִשְׁטִיפָה אַחַת, יָדוֹ טְהוֹרָה. לְשִׁתִּי יָדָיו מִשְׁטִיפָה אַחַת, רַבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא, עַד שֶׁיִּטּוֹל מִרְבִּיעִית. נָפַל כֶּפֶר שֶׁל תְּרוּמָה, טְהוֹר. רַבִּי יוֹסִי מְטַמֵּא:

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

אחת בלבד, בשפיכה אחת נטהרה ידו, וכשנטול מים שניים לטהר המים שעל ידו סגי בפחות מרביעית. ואין הלכה כר' מאיר: נפל ככר של תרומה – היכא דנטול את הראשונים מרביעית ונפל עליהם ככר של תרומה, או נגע בככר של תרומה עם המים שבזידו קודם שינגזם, או קודם שישפוך עליהן מים שניים: טהור – דכי היכי דמהגו לטהר ידיו מהגו נמי לטהר עצמן: ר' יוסי מטמא – דסבר לטהר ידיו מהגו, אבל אינהו גופייהו טמאים:

(ב) נטל את הראשונים למקום אחר, ואת השניים למקום אחר, ונפל בכר של תרומה, על הראשונים, טמא. ועל השניים, טהור. נטל את הראשונים ואת השניים למקום אחר, ונפל בכר של תרומה, טמא. נטל את הראשונים ונמצא על ידיו קיסם או צרור, ידיו טמאות, שאין המים האחרונים מטהרים אלא המים שעל גבי היד. רבן שמעון בן גמליאל אומר, כל שהוא מברית המים, טהור:

אע"פ שהן רפויין ולא חייבי שהמים באים בהם: ידיו טמאות – אע"פ שנתן בהן את השניים. משום דמים שעל הצרור נטמאו מחמת ידיו, ואין המים השניים מטהרים אלא מים שעל גבי היד, ולא מים שעל גבי צרור וקיסם. פירוש אחר ונמצאת על ידיו קיסם או צרור, וכל דבר החוזך בנטילת ידים אע"פ שנתן על ידיו מים שניים, טמאות הידים, ולא טהרו מחמת המים שניים, שאין המים השניים מטהרים אלא המים שעל גבי היד, לא הידים עצמן: כל שהוא מצריית המים טהור – כגון יבחושים ויחושים הגדלים במים, אם נפלו על הידים בשעת נטילה, אינן חולאים, הואיל והן מצריית המים. ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל:

(ג) הידים מטמאות ומטהרות עד הפרק. ביצד, נטל את הראשונים עד הפרק, ואת השניים חוץ לפרק, וחזרו ליד, טהורה. נטל את הראשונים ואת השניים חוץ לפרק וחזרו ליד, טמאה. נטל את הראשונים לידו אחת ונמלך ונטל את השניים לשת ידיו, טמאות. נטל את הראשונים לשת ידיו ונמלך ונטל את השניים לידו אחת, ידו טהורה. נטל לידו אחת ושפשה בחברתה,

רע"ב – (א) נטל ידו אחת משטיפה אחת – קא קרי שטיפה אחת כל זמן שלא נטל כי אם פעם אחת עד הפרק. ובזידו אחת הוא דסגי בפעם אחת, אע"ג דאין בכלי רביעית אלא לאחו משירי טהרה. אבל לשת ידיו, אע"ג לאחו משירי טהרה לא מהני עד שיטול שתי פעמים. ראשונים עד הפרק, ושניים עד הפרק. ורמב"ם מפרש, משטיפה אחת משפיכה אחת. וכשנטול שתי ידיו בשפיכה אחת, המים מיטמאין בזידו אחת, ונמצא רוחץ השניה במים שנטמא ולא טהרו ידיו עד שיטול מים שניים מרביעית, אבל כשנטול ידו

רע"ב – (ב) נטל את הראשונים למקום אחד – שנטל את הראשונים בפחות מרביעית, כגון לאחו משירי טהרה, וכריך ליטול את השניים. ונטל את הראשונים בזוית זו, ושניים בזוית אחרת: ונפל ככר של תרומה – למקום שנפלו ראשונים: טמא, הככר – והוא הדיו אם נגע הככר במים ראשונים שעל ידיו שהככר טמא: על השניים טהור – דשניים טהורים הן. אבל נטל ראשונים ושניים למקום אחד ונפל ככר של תרומה על המים, טמא, כדקתני סיפא שאין השניים מטהרים אלא מים שעל גבי היד, כלומר הראשונים שעל גבי ידיו, השניים מטהרים, אבל הראשונים שנפלו לארץ, אין השניים מטהרים: ונמצא על ידיו קיסם או צרור –

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

טְמֵאָה. בְּרֹאשׁוֹ אוֹ בַּבֶּתֶל, טְהוֹרָה. נוֹטְלִין אַרְבַּעַה וְחֻמְשָׁה זֶה בְּצַד זֶה אוֹ זֶה עַל גְּבִי זֶה, וּבִלְבָד שִׁירְפוּ שִׁיבֹאוּ בָּהֶם הַמַּיִם:

הראשונים לידו אחת, שנתן מים ראשונים על גבי יד אחת בלבד, ואח"כ אירף שתייהן לשפוך עליהן מים שניים, ידיו טמאות. שהמים שניים מיטמאין באתה היד שלא נטהרה, וחוזרים ומטמאים היד הטהורה: ושפפה בחזרתה – שלא נטלה. נטמאו המים שעליה מחמת חברתה ללא נטלה, וחוזרים ומטמאין את היד שנטל: בראש או בכותל – אם שפפה בראש או בכותל כדי לנגבה: טהורה – ואם לאחר ששפף חזר ונגע באתון המים שבאו מידו לראש או לכותל, טמאה. שאתון מים טמאין הן וחוזרים ומטמאים היד שנגעה בהן. אע"ג לכל כמה ללא שפף (לא מיטמאים) ומטהרין. כ"ל ב"ב שפף, כי שפף וחזר ונגע, גרע טפי: נוטלים ארבעה וחמשה זה בצד זה – ואין חוששים משום ארבעה דברים, משום שמא נטמאו כשנפלו מיד זה ליד זה, ושמא יש להם דין מים שנעשה בהן מלאכה, ומשום שמא לא נטלו מן הכלי, ומשום שמא לא נטלו מן הרביעיית: ובלבד שירפו. ידיהם שלא תהיה שם חליצה:

רע"ב – (ג) חזרו ליד טהורה – דכיון דראשונים לא ילאו חוץ לפרק, לא נטמאו השניים ביציאתן חוץ לפרק. אצל כשיאלו ראשונים ושניים חוץ לפרק וחזרו ליד, טמאה, לפי שנטמאו השניים בראשונים שחוץ לפרק, שאין השניים מטהרים הראשונים (היואלים) חוץ לפרק, אלא עד הפרק בלבד הן מטהרין: נטל את הראשונים לידו אחת. שנטל במים ראשונים כל יד ויד בפני עצמה, ואח"כ אירף שתי ידיו לשפוך עליהם מים שניים, ידיו טמאות. דכשירף ידיו נטמאו ידיו בנגיעתן זו בזו, דמים שעל גבי זו מטמאים מים שעל גבי חברתה, כמו שהיו מטמאים ככר של תרומה, ונטמאו הידים מחמת משקין טמאים. וכשנטל את השניים לא טיהרו את הראשונים, כיון שנטמאו מחמת מים של חברתה, אלא ארבעה גם השניים נטמאו בהן. ודוקא כשנטל את הראשונים זו לעצמה וזו לעצמה, אצל אם נטל את הראשונים לשתי ידיו כאחת, נחשבות שתי ידים כיד אחת ואין מיטמאות זו בזו. כך מלאתי פירוש משנה זו בפירושי רבותי. ורמב"ם פירש, נטל את

(ה) סָפַק נְעִשָׂה בָּהֶם מְלֹאכָה סָפַק לֹא נְעִשָׂה בָּהֶם מְלֹאכָה, סָפַק יֵשׁ בָּהֶם בְּשִׁעוֹר סָפַק שְׂאִין בָּהֶם בְּשִׁעוֹר, סָפַק טְמָאִים סָפַק טְהוֹרִין, סָפַק טְהוֹר, מְפָנִי שְׂאֵמֶר, סָפַק הַיָּדִים לְטָמֵא וּלְטָמֵא וְלִטְהָר, טְהוֹר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, לְטְהָר, טָמֵא. בִּיצַד, הָיָו יָדָיו טְהוֹרוֹת וּלְפָנָיו שְׁנֵי כַפָּרִים טְמָאִים, סָפַק נָגַע סָפַק לֹא נָגַע, הָיָו יָדָיו טְמָאוֹת וּלְפָנָיו שְׁנֵי כַפָּרִים טְהוֹרִים, סָפַק נָגַע סָפַק לֹא נָגַע, הָיָו יָדָיו אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה וּלְפָנָיו שְׁנֵי כַפָּרִים טְהוֹרִים, נָגַע בְּאַחַד מֵהֶם, סָפַק בְּטְמֵאָה נָגַע סָפַק בְּטְהוֹרָה נָגַע, הָיָו יָדָיו טְהוֹרוֹת וּלְפָנָיו שְׁנֵי כַפָּרִים אַחַד טָמֵא וְאַחַד טְהוֹר נָגַע בְּאַחַד מֵהֶם סָפַק בְּטָמֵא נָגַע סָפַק בְּטְהוֹר נָגַע, הָיָו יָדָיו אַחַת טְמֵאָה וְאַחַת טְהוֹרָה וּלְפָנָיו שְׁנֵי כַפָּרִים אַחַד טָמֵא וְאַחַד טְהוֹר, נָגַע בְּשִׁתֵּיהֶן, סָפַק בְּטָמֵא וּטְהוֹרָה בְּטְהוֹר, אוֹ טְהוֹרָה בְּטָמֵא וּטְמֵאָה בְּטְהוֹר, הַיָּדִים כְּמוֹ שֶׁהָיָו וְהַכַּפָּרִים כְּמוֹת שֶׁהָיָו:

והיינו ספק ליטהר לפליגי צסיפא רבנו ור' יוסי. ואין הלכה כר' יוסי: ספק ידים ליטמא ולטמא. לקמן באידך צבא מפרש לה: שני ככרים טמאים. לאוכלים טמאים מטמאים

רע"ב – (ז) ספק נעשה בהן מלאכה. דמלאכה פוסלת מים לנטילה, כדתנן בפרק קמא: טמאים. פסולים לנטילה: ספיקן טהור אפילו יש במים שנטל כל כך הנך ספיקות.

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

את הידים, כדתן לקמן צפרק ג' ומשנה ז',
 כל הפוסל את התרומה מטמא את הידים
 להיות שניות: שני ככרים טהורים. נשל
 תרומה איירי. שהידיס פוסלות את התרומה:
 הידיס כמו שהיו והככרים כמות שהיו.
 הטמא בטומאתו והטהור בטהרתו:

גמרא – נדה דף כ' ע"א

שחור כחרת: אמר רבה בר רב הונא חרת שאמרו דיו תניא נמי הכי שחור
 כחרת ושחור שאמרו דיו ולימא דיו אי אמר דיו הוה אמינא כי פכחותא
 דדיותא קא משמע לן כי חרותא דדיותא איבעיא להו בלחה או ביבשתא
 תא שמע דרבי אמר פלי קורטא דדיותא ובדיק בה אמר רב יהודה אמר
 שמואל כקיר כדיו וכענב טמאה וזוהי ששנינו עמוק מכן טמאה אמר רבי
 אלעזר בזית כזפת וכעורב טהור וזוהי ששנינו דהה מכן טהור:

רש"י על הגמרא

חרת שאמרו דיו – כלומר לא כשחורית
 חרת הניתך במים אללא שחורית חרת הניתך
 דליו: כי פכחותא דדיותא – קליקות הדיו
 כשהכלי מלא יורד שחורית החרת למטה
 ומלמעלה הוא צרור ואינו שחור כל כך:
 בלחה – דליו לחה כדמפרש: או ציבשתא –
 שכן לך שנותנין חרת דליו כששולקים
 קליפות הקולרים והוא מתייבש: פלי קורטא
 לדיותא – מנקה חתיכות דיו יבש: וזרקו בו
 – מרואית דם שחור: כקיר – שעה שחורה:
 כענבה – ענבים שחורים ל"א קיר שם עשב
 שחור:

זוהר – יתרו דף צ' ע"א

זכור את יום השבת, לקבל לא תענה ברעך עד שקר. דאמר ר' יוסי, שבת
 סהדותא אקרי. ובעי בר נש לסהדא על הא דכתביב כי ששת ימים עשה יי
 וגו'. ושבת פללא (ני"א סהדותא) דכללא. ואמר ר' יוסי, מאי דכתביב, (מיכה ז) תתן
 אמת ליעקב, במה דאת אמר (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת, ומאן
 דאסהיד שקרא, משקר בשבת, דהיא סהדותא דקשוט, ומאן דמשקר בשבת,
 משקר באורייתא פלא. ובגין כך, הא ביהא תליא:

הלכה – הרמב"ם הלכות שבת פ"ו

(כא) גוי שהביא חפציו בשבת והכניסן לבית ישראל מותר ואפילו אמר לו הניחן בזוית
 זו הרי זה מותר ומזמנין את הגוי בשבת ונותנין לפניו מזונות לאוכלן ואם נטלן ויצא
 אין נזקקין לו מפני שאין שבייתו עלינו וכן נותנין מזונות לפני הכלב בחצר ואם נטלן
 ויצא אין נזקקין לו:

חק לישראל – פרשת ויקרא יום ו'

(כב) מי שהיה בא בדרך וקדש עליו היום והיו עמו מעות נותן כיסו לנכרי להוליכו לו ולמוצאי שבת לוקחו ממנו ואף על פי שלא נתן לו שכר על זה ואף על פי שנתנו לו משחשיכה מותר מפני שאדם בהול על ממונו ואי אפשר שישליכנו ואם לא תתיר לו דבר זה שאין איסורו אלא מדברי סופרים יבא להביאו בידו ועובר על מלאכה של תורה במה דברים אמורים בכיסו אבל מציאה לא יתן לנכרי אלא מוליכה פחות פחות מארבע אמות:

לע"נ

זאב חיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה בת שמחה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.